Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 511473

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 maart 1999
Kadaster deel/nr	82848/112

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Hengelo	Hengelo	Overijssel

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Hengelo Overijssel	R			2591

*Omschrijving***

Inleiding

Driebeukige KERK, de O.L. Vrouwekerk, met aan de voorzijde een Mariakapel, ontworpen door W. te Riele Gzn. in 1926. De O.L. Vrouwekerk is een exemplarisch voorbeeld van Wolter te Riele's pogingen een synthese te vinden tussen een basiliek en een centraalbouw. Dit streven had hij gemeen met Joseph Cuypers en Jan Stuyt. De kerk is een basiliek dankzij de plattegrond en indeling, het silhouet wekt de indruk van een centraalbouw. De vormentaal van de basiliek geeft blijk van zowel neo-gotische invloed als kenmerken uit de Delftse School bouwstijl.

De kerk ligt op de hoek van de O.L. Vrouwestraat en de St. Janstraat waar voor de kerk een plein is ontstaan. De met de kerk verbonden pastorie (Z) is voor bescherming van ondergeschikt belang.

Omschrijving

De driebeukige kerk is in rode baksteen opgetrokken onder een zadeldak met rode Hollandse pannen. De middenbeuk wordt aan de achterzijde (O), boven het priesterkoor, afgesloten door een zware vierkante toren. De gevels worden beëindigd door een brede, overstekende goot. De zijbeuken worden aan de achterzijde gesloten door vijfzijdige zijkapellen, het koor door een driezijdige absis. Aan de rechterzijde van de toren is de sacristie gebouwd.

De gevels zijn geleed door keperboog- en spitsboogvensters en spaarvelden onder spitsbogen.

Aan de voorzijde (W) is voor de middenbeuk een portaal met lessenaardak tussen twee hoektorentjes onder zadeldaken geplaatst, met daarin een entree. De gevel is geleed door een waterlijst, waarboven spaarvelden en een topgeveltje met een rond venster. Links van de entree is een octogonale Mariakapel uitgebouwd met een afzonderlijke toegang.

De voorgevels van de drie beuken (boven en opzij van het portaal) zijn geleed door spaarvelden, waterlijsten en drie boven de daklijst stekende pilasters. De zijgevels zijn zes traveeën breed met afwisselend hoge en lage steunberen. Tussen de steunberen keperboogvensters met glas-in-lood binnen spitsboog overspanningen, die overgaan in de lage steunberen.

De lisenen op de hoeken van de toren eindigen in hoektorentjes met een lessenaardak. Daartussen zijn spaarvelden en spitsboogvensters geplaatst met vorktraceringen. De toren wordt afgedekt door twee elkaar kruisende zadeldaken, waarop een overhoeks geplaatste dakruiter gedekt met daktegels. Het interieur is geheel uitgevoerd in schoon metselwerk. Tussen de drie beuken zijn zes rechthoekige kolommen geplaatst, die de in rode baksteen uitgevoerde netgewelven met bruin gemetselde ribben en spitse muraal- en scheibogen dragen. Boven de ingangspartij een balkon met gemetselde balustrade op een uitkragend segmentboogfries. Op het verhoogde priesterkoor en in de beide zijkapellen bevinden zich zandstenen altaren.

Verder zijn onder meer bewaard gebleven: de zwart-rode tegelvloer, het bankenplan en de banken, de gebeeldhouwde kruiswegstaties in keperboogvormige houten lijsten, zandstenen beelden onder baldakijnen bevestigd aan de kolommen en in de absis en de in de muur gebouwde biechtstoelen achter houten deuren met glas.

De Mariakapel wordt door smeedijzeren hekken gescheiden van de kerk, erin staat een Mariabeeld en in drie nissen bevinden zich nog andere beelden en ikonen.

In de gedachtenisruimte in de zuidwesthoek van de kerk zijn in de ribben en wand decoraties in goudverf aangebracht.

Waardering

De kerk is van cultuur-, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang:

- als exponent van de bouwexplosie van katholieke kerken en pastorieën na het herstel van de Bisschoppelijke hiërarchie in 1853, die vooral in Twente decennia lang merkbaar was.

- vanwege de vermenging van neo-gotiek en Delftse school bouwstijl

- vanwege de gaafheid van in- en exterieur

- vanwege de beeldbepalende ligging van de kerk

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Kerk